

ВИСНОВОК

про якість освітньої діяльності закладу освіти, внутрішню систему забезпечення якості освіти за результатами проведення управлінням Державної служби якості освіти у Полтавській області позапланового інституційного аудиту

ОПОРНИЙ ЗАКЛАД «НОВООРІХІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ІМЕНІ О.Г. ЛЕЛЕЧЕНКА РОМОДАНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ МИРГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»										
37562, Полтавська обл., Лубенський р-н, село Новооріхівка, ВУЛИЦЯ ЛЕОНТОВИЧА, будинок 16 тел: (05361) 9-13-36, МАРТОСЕНКО Світлана Іванівна <i>(найменування суб'єкта господарювання, місцезнаходження, телефон / П.І.Б. керівника)</i>										
Ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ	2	3	5	4	7	2	9	6		
Засновник юридичної особи	РОМОДАНІВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА									
Ідентифікаційний код засновника юридичної особи за ЄДРПОУ	2	6	1	6	3	6	0	4		
Юридична адреса	Поштовий індекс		3	7	6	5	0			
Полтавська обл., Миргородський р-н, селище міського типу Ромодан, ВУЛИЦЯ ШЕВЧЕНКА, будинок 14	Телефон		(05355)34434							
<i>(область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку, корпусу)</i>	Факс									
	E-mail		romodansr@ukr.net							
Фактичне місцезнаходження	Поштовий індекс		3	7	6	5	0			
Полтавська обл., Миргородський р-н, селище міського типу Ромодан, ВУЛИЦЯ ШЕВЧЕНКА, будинок 14	Телефон		(05355)34434							
<i>(область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку)</i>	Факс									
	E-mail		romodansr@ukr.net							
Прізвище, ім'я, по батькові керівника закладу освіти	МАРТОСЕНКО Світлана Іванівна									
Строки проведення інституційного аудиту	17.05 – 21.05.2021									
Розпорядчий документ, на виконання якого проводився інституційний аудит	Наказ управління Державної служби якості освіти у Полтавській області від 13.05.2021 № 10-ОД									
Реєстраційний номер акта, складеного за результатами проведення інституційного аудиту	№ 10-ОД-15/1-і									
Загальна кількість працівників на день перевірки	36									
З них педагогічних працівників	22									
Загальна кількість здобувачів освіти на день перевірки	192									

Особи, які беруть участь у проведенні інституційного аудиту:

БІЛАН Оксана Григорівна – учитель української мови та літератури Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області;
 ГУРСЬКА Ольга Василівна – заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу «Полтавська спеціалізована школа-інтернат спортивного профілю I-III ступенів Полтавської обласної ради», кандидат педагогічних наук;
 МОКРЕНКО Євгенія Михайлівна – учитель біології та хімії Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області;
 НЕВЄРОВА Юлія Володимирівна – головний інспектор кабінету забезпечення діяльності закладів освіти відділу освіти Миргородської міської ради.

Посадові особи органу державного нагляду (контролю):

ЧЕРНОБЕЛЬ Олександр Миколайович – головний спеціаліст відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Полтавській області (голова);
 КУШПІЛЬ Ангеліна Володимирівна – заступник начальника відділу моніторингу, позапланового контролю закладів освіти та взаємодії з органами місцевого самоврядування управління Державної служби якості освіти у Полтавській області;
 ПІВНЯК Андрій Юрійович – головний спеціаліст відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Полтавській області

Керівник суб'єкта господарювання або уповноважена ним особа:

директор опорного закладу «Новооріхівський лицей імені О. Г. Лелеченка Ромоданівської селищної ради Миргородського району Полтавської області»

МАРТОСЕНКО Світлана Іванівна

(найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

треті особи:

(найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

Загальна характеристика закладу освіти

Опорний заклад «Новооріхівський лицей імені О. Г. Лелеченка Ромоданівської селищної ради Миргородського району Полтавської області» розташований у селі Новооріхівка, поблизу селища міського типу Ромодан, яке є великим залізничним вузлом. Філії у закладі відсутні.

Проектна потужність закладу 320 осіб, навчається 192 здобувачі освіти, із яких 101 учень підвозиться із семи навколишніх сіл двома шкільними автобусами. Наявний інклюзивний клас (один учень з особливими освітніми потребами). У лицейі наразі працює 22 педагогічні працівники; функціонують 1-11 класи. Паралелі відсутні. Середня наповнюваність класів – 18 осіб.

Освітній процес здійснюється у двоповерховому приміщенні, що побудоване у 1967 році. На стінах будівлі зовні помітні глибокі тріщини. Капітальний ремонт (підсилення стін та облаштування відмостки) старого корпусу закладу освіти завершений у грудні 2019 року.

На території закладу освіти знаходиться старе приміщення, яке використовувалось раніше як шкільний інтернат; а також наявне недобудоване приміщення спортивної зали, зведене у 1993 році, що почало руйнуватись та представляє небезпеку для всіх учасників освітнього процесу.

Джерела інформації для формування висновків:

1. Опитувальний аркуш керівника.
2. Інтерв'ю з керівником.
3. Інтерв'ю із заступниками (заступник директора з навчально-виховної роботи, заступник директора з виховної роботи)
4. Спостереження за освітнім середовищем.
5. Спостереження за проведенням навчальних занять (кількість проведених експертною групою спостережень занять: 58)
6. Анкетування учнів (кількість респондентів: 38)
7. Анкетування педагогічних працівників (кількість респондентів: 20)
8. Анкетування батьків (кількість респондентів: 62)
9. Вивчення документації (для оцінювання)

За результатами оцінювання освітніх і управлінських процесів опорного закладу «Новооріхівський лицей імені О. Г. Лелеченка Ромоданівської селищної ради Миргородського району Полтавської області» та внутрішньої системи забезпечення якості освіти визначено:

За напрямом 1.: Освітнє середовище закладу

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
1.1. Забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці	<p>Територія закладу освіти не має суцільної огорожі, проте відмежована від проїжджої частини суцільним металевим парканом. Ворота та хвіртки відсутні, що дає можливість несанкціонованого заїзду транспорту на територію лицю та доступу сторонніх осіб у приміщення закладу освіти. На території лицю, зі слів директора, відведене місце для відпочинку учнів початкової школи. Результати огляду показали, що обладнання ігрового майданчика не відповідає віковим особливостям здобувачів освіти початкових класів, а призначене для занять фізичною культурою учнів старшої школи. Разом з тим, спортмайданчик для заняття спортом та фізичної активності на свіжому повітрі здобувачів освіти базової та старшої школи знаходиться у спільному користуванні мешканців населеного пункту та не має належного облаштування.</p> <p>Загалом, через наявність недобудованих та старих приміщень територія закладу освіти не є безпечною для фізичної активності здобувачів освіти. Територія лицю чиста, не має нагромадження сміття, достатньо озеленена, як наслідок, – наявне нависання молодих гілок дерев над пішохідними доріжками.</p> <p>У закладі освіти огляд території та приміщень на предмет їх безпечності та комфорту здійснюється спеціально створеною комісією перед початком навчального року та на початку другого семестру. За результатами огляду проводиться нарада при директорові, видається відповідний наказ, усуваються недоліки.</p> <p>Господарська зона закладу використовується за призначенням, але є прохідною та потребує відмежування від загальної території.</p> <p>Переважна більшість опитаних батьків оцінили облаштування</p>

території та приміщення закладу освіти на «відмінно» та «добре». Тоді як 20 % опитаних здобувачів освіти облаштуванню території навколо приміщення ліцею поставили оцінку «погано».

Навчальні кабінети початкової школи знаходяться на першому поверсі, але не відокремлені і не відмежовані від класних кімнат базової та старшої школи.

Навчальні приміщення закладу освіти не розміщені в цокольних та підвальних поверхах.

У закладі відсутнє рельєфне та контрастне маркування сходів, стін, підлоги, ділянок поручня, які відповідають першій та останній сходинці маршру. Відсутня візуалізація туалетних кімнат, підсобних приміщень.

Коридори, рекреації та міжсходові клітини не захищені,

На період проведення інституційного аудиту повітряно-тепловий режим у ліцеї відповідав санітарним вимогам (тепла пора року), однак, за словами директора, взимку у коридорах закладу освіти буває прохолодно.

Під час оцінки освітнього середовища більше 30% опитаних батьків відмітили, що температурний режим у закладі відповідає рівню «погано», а 12% – оцінили його на рівень «дуже погано».

На перервах відбувається регулярне провітрювання класних кімнат.

Не в усіх навчальних приміщеннях наявне достатнє освітлення: частково відсутні лампи. У темну пору доби освітлюється тільки внутрішній двір ліцею: один ліхтар над центральним входом та ще три ліхтарі по периметру внутрішнього двору. Решта території закладу не освітлюється.

В умовах карантинних обмежень питний режим забезпечується індивідуально (діти вживають питну воду із особистих пляшечок).

У коридорах, туалетних кімнатах ліцею систематично здійснюється вологе прибирання у відповідності до санітарних вимог, проте окремі приміщення потребують кращого прибирання (спортивна зала, місця для переодягання здобувачів освіти, лаборантська кабінету хімії).

За результатами опитування з'ясовано, що майже всі опитані батьки оцінили чистоту та облаштування навчальних кабінетів на «добре» та «відмінно». Проте, майже 30% учнів за цим показником поставили оцінку «погано».

Приміщення їдальні, столи, стільці, місця для видачі готових страв чисті та регулярно миються, однак під час видачі їжі працівники їдальні не завжди користуються захисними засобами. Перед входом до їдальні наявні рукомийники (лише з холодною водою), мило, паперові рушники. Буфет відсутній. У їдальні наявне щоденне меню, однак відсутнє перспективне. Харчування відбувається за графіком; є чергові учні та вчителі.

Близько 80% опитаних батьків відповіли, що їхня дитина харчується у шкільній їдальні та задоволена якістю харчування. Переважна більшість здобувачів освіти зазначила, що їжа у шкільній їдальні як правило смачна і корисна, однак 10% – відмітили, що їжа несмачна. Близько 90% педагогічних працівників ліцею задоволені умовами харчування.

У закладі освіти туалетні кімнати наявні на кожному поверсі. Однак, окремих туалетів для хлопців та дівчат, працівників закладу та

здобувачів освіти початкової школи у закладі немає, як наслідок, – черги до туалетних кімнат на перервах. Разом з тим, на першому поверсі у загальній туалетній кімнаті облаштовано унітаз з поручнями та доступом для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами; кнопка виклику для надання допомоги відсутня.

В туалетах є умивальники з проточною холодною водою, диспенсери з рідким милом, паперові рушники та туалетний папір.

Лише 17% батьків, які взяли участь у анкетуванні, оцінили чистоту та облаштування туалетних кімнат на «відмінно», тоді як більше 50% - поставили оцінку «погано». Цей показник повністю збігається з позицією опитаних здобувачів освіти.

У закладі освіти забезпечується раціональне використання приміщень та комплектування класів із урахуванням потреб здобувачів освіти та їх чисельності.

Педагогічні працівники забезпечені персональними робочими місцями, однак лише робочі місця учителів початкової школи, фізики, хімії, інформатики, хореографії оснащені комп'ютерною технікою. В учительській кімнаті комп'ютер для користування учителів відсутній.

У закладі відсутні спеціально облаштовані місця для відпочинку учасників освітнього процесу під час перерв.

Місця для відпочинку учнів 1-4 класів знаходяться у класних кімнатах початкової школи. Спільної зони відпочинку у приміщенні ліцею для учнів початкових класів немає.

Заклад освіти частково забезпечений навчальними кабінетами і приміщеннями, необхідними для реалізації освітньої програми та здійснення освітнього процесу. Відсутні кабінети біології, географії, іноземної мови, обслуговуючої праці, лінгафонний кабінет. Санітарно-гігієнічні умови у кабінеті інформатики вимагають покращення, а саме: заміни старих вікон на сучасні та забезпечення кондиціонування повітря. Разом з тим за кошти освітньої субвенції у кабінет інформатики придбано 3D принтер. Через відсутність фахівця (у декретній відпустці) кабінет хімії практично не використовується, хоч там і розміщений інтерактивний мультимедійний комплекс. У лаборантській кімнаті кабінету хімії та препаратурській кабінету фізики знаходиться застаріле обладнання, що потребує списання. Переважна більшість кабінетів потребують оновлення та поповнення матеріально-технічної бази згідно з сучасними вимогами. У спортивній залі підвіконня та опалювальні радіатори представляють реальну небезпеку для здобувачів освіти, оскільки не мають захисних щитів. Актова зала у закладі освіти суміщена зі шкільною їдальнею. У ліцеї облаштований кабінет музичного мистецтва, де і проводяться загальношкільні заходи.

Хоча поверхні стін у коридорах естетично оформлені, простір класних кімнат базової та старшої школи є недостатньо мотивуючим, оскільки не містить осередків, що сприяли б компетентнісному навчанню, відсутні відведені місця для демонстрації діяльності здобувачів освіти та інформування учнів.

Навчальні приміщення для учнів початкових класів обладнані відповідно до вимог НУІІІ. Наявні одномісні парти та стільчики, що регулюються, необхідна кількість індивідуальних шаф, мультимедійні комп'ютерні комплекси, мотивуючі та пізнавальні осередки.

Не у всіх класних кімнатах ліцею є доступ до мережі Інтернет та зони Wi-Fi. На комп'ютерах у навчальних кабінетах встановлені

	<p>ліцензійні операційні системи, до складу яких входить ліцензійне та рекомендоване виробником антивірусне програмне забезпечення, застосовуються інструменти контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет.</p> <p>Під час опитування майже всі здобувачі освіти (97%) зазначили, що поінформовані щодо безпечного використання мережі Інтернет та дотримуються загальноприйнятих правил безпечного користування нею. Однак, близько 40% батьків вказали, що у закладі освіти лише іноді проводиться робота з попередження кібербулінгу та безпечного користування мережею Інтернет.</p> <p>Здобувачі освіти та працівники закладу обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності. У класних кімнатах наявні інструкції з охорони праці та безпеки життєдіяльності, правила поведінки в умовах надзвичайних ситуацій, однак плани евакуацій під час пожежі наявні не скрізь. Педагогічні працівники проводять інструктажі зі здобувачами освіти, про що свідчать відповідні накази та записи у класних журналах, результати анкетування вчителів та учнів.</p> <p>У закладі освіти розроблені та виконуються правила дій у разі нещасного випадку або раптового погіршення здоров'я учасників освітнього процесу, підтвердженням чому є накази, рішення педагогічної ради. Медична сестра проводить відповідні навчання та інструктажі із педагогами та учнями. до проведення яких залучається сімейний лікар, представники Державної служби із надзвичайних ситуацій.</p> <p>Питаннями адаптації новоприбулих учнів у закладі освіти займався практичний психолог (з квітня у декретній відпустці) та класні керівники, наразі – класні керівники, які здійснюють спостереження за здобувачами освіти, а також комунікують з батьками. Більше половини опитаних батьків відповіли, що їхні діти ніколи не мали проблем із адаптацією у закладі освіти, разом з тим 40% опитаних батьків зазначили, що у їхніх дітей виникали/іноді виникали проблеми з адаптацією. Це може свідчити про відсутність належної уваги до новоприбулих здобувачів освіти з боку керівництва та педагогів ліцею.</p> <p>Практично всі педагогічні працівники зазначили, що легко адаптовувались до роботи у закладі, оскільки, за ними був закріплений наставник.</p>
<p>1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації</p>	<p>Як засвідчили результати вивчення документації, інтерв'ю із заступниками керівника закладу та анкетування педагогічних працівників, у закладі освіти реалізується політика попередження і протидії булінгу та дискримінації учасників освітнього процесу. Інтерв'ю із представником учнівського самоврядування дає можливість зробити висновок, що участь у розробці Плану заходів із протидії булінгу та дискримінації брали здобувачі освіти, їх пропозиції були враховані. Більшість опитаних батьків засвідчила, що у закладі освіти проводиться робота зі зниження та попередження рівня насилля і дискримінації; лише 12% батьків заперечують проведення таких заходів.</p> <p>Педагогічні працівники зазначили, що з метою запобігання проявам булінгу у закладі освіти проводяться профілактичні бесіди, здобувачам освіти надаються для вирішення ситуативні завдання, відбувається перегляд відеороликів та мультфільмів на задані теми з подальшим обговоренням, проходить систематична комунікація з</p>

батьками. Здобувачі освіти у свою чергу зазначили, що інформацію про запобігання булінгу та іншим формам насильства вони отримують від практичного психолога, класного керівника, на годинах спілкування, від батьків, директора (за фахом практичний психолог) та з мережі Інтернет (сайту закладу освіти). Практично всі учні відмітили, що за останній рік з ними у закладі освіти не траплялося жодних випадків фізичного, економічного чи психологічного насильства.

Випадків булінгу у ліцеї за останні три роки не було, про що свідчить журнал реєстрації звернень громадян, книга реєстрації звернень про випадки булінгу, анкетування учасників освітнього процесу.

Більшість опитаних батьків зазначили, що їхні діти до закладу освіти ідуть у піднесеному настрої та здебільшого охоче. Проте, майже чверть опитаних здобувачів освіти йдуть до ліцею без особливих емоцій та неохоче. Батьки зазначили, що причинами тому є: упереджене ставлення з боку вчителів (55%), взаємини з однокласниками (11%), взаємини з учнями, упереджене ставлення з боку керівництва школи, відсутність натхнення до навчання (по 5%). Разом з тим, всі опитані здобувачі освіти зазначили, що у ліцеї почувуються безпечно та комфортно.

Результати анкетування показали, що переважна більшість педагогів ознайомлюються з нормативно-правовими документами щодо виявлення ознак булінгу, інших видів насильства та сприяють запобіганню подібним явищам. У закладі освіти для всіх учасників освітнього процесу проводяться навчання, просвітницька робота за участі представників ювенальної та дорожньої поліції.

На засіданнях педагогічної ради здійснюється аналіз причин відсутності дітей на навчальних заняттях. Відбувається постійна комунікація (індивідуальні бесіди, телефонні розмови) між батьками здобувачів освіти та класними керівниками щодо запобігання різним проявам насильства та кібербулінгу. Ведеться моніторинг пропусків учнями навчальних занять, про що свідчать відповідні накази. У закладі наявні накази про наставництво для учнів, схильних до правопорушень.

На перервах, під час навчальних занять між учасниками освітнього процесу не спостерігалось випадків образливої поведінки, проявів фізичного або психологічного насильства. У закладі освіти відбувається постійне спостереження чергових учителів та учнів за дотриманням правил поведінки.

Правила поведінки здобувачів освіти оприлюднені на сайті ліцею. Правила, розроблені та затверджені керівником закладу, складаються із п'яти розділів, а саме: «Загальні правила поведінки», «Поведінка на уроках», «Поведінка учнів на перервах і після уроків», «Поведінка учнів у їдальні», «Рекомендації до зовнішнього вигляду учнів». У своїй основі правила не сприяють позитивній мотивації здобувачів освіти та лише в незначній кількості пунктів містять позитивні формулювання. До розробки загальношкільних правил здобувачі освіти не залучались, однак, зі слів представника учнівського самоврядування, учні формулювали правила свого класу. У фойє закладу, класних кімнатах і навчальних кабінетах базової та профільної школи правила відсутні.

Візуалізовані та адаптовані до вікових особливостей здобувачів освіти початкової школи правила поведінки містяться у навчальних кабінетах.

	<p>Під час інтерв'ю з керівництвом ліцею виявлено, що класні керівники знайомлять з правилами поведінки здобувачів освіти базової та старшої школи на початку кожного навчального року.</p> <p>Переважна більшість опитаних батьків ознайомлені та приймають правила поведінки для учнів, однак близько 16% зазначили, що дані правила порушують права дітей. Майже всі здобувачі освіти погоджуються з правилами поведінки у закладі освіти та заявили про їх дотримання. Разом з тим, 35% педагогічних працівників відмітили, що здобувачі освіти не завжди дотримуються прийнятих правил.</p>
<p>1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору</p>	<p>У закладі простежується часткова адаптація приміщень та території до вимог універсального дизайну. До першого поверху ліцею забезпечений безбар'єрний доступ. Наявний пологий пандус з перилами до окремого входу закладу, кнопка виклику, відсутні пороги (або вони незначні), двері належної ширини. Ресурсна кімната має необхідне обладнання, крім коп'ютерної техніки. Загалом, оснащення ресурсної кімнати відповідає освітнім та віковим запитам дитини з особливими потребами та сприяє реалізації індивідуальної програми розвитку.</p> <p>Під час навчальних занять педагоги активно включають учня з особливими освітніми потребами до виконання спільних завдань; відчувається активна підтримка однокласників, їх доброзичливе та дружнє ставлення. У закладі наявна індивідуальна програма розвитку, що передбачає психологічну підтримку дитини з особливими освітніми потребами та проведення корекційно-розвивальних занять. Участь у розробці індивідуальної програми розвитку брав батько дитини.</p> <p>Заклад освіти забезпечений асистентом вчителя. Під час проведення навчальних занять педагоги інклюзивного класу співпрацюють з асистентом учителя. Асистент допомагає вчителю залучати учня з особливими освітніми потребами до спільної роботи у класі під час навчальних занять.</p> <p>Через відсутність підйомника на другий поверх закладу, де знаходяться кабінети інформатики, музичного мистецтва та спортивна зала, виникають певні труднощі. Учня з особливими освітніми потребами, за необхідності, допомагають підіймати на другий поверх старшокласники.</p> <p>У зв'язку із декретною відпусткою практичного психолога ліцею корекційно-розвивальні заняття проводить директор закладу (практичний психолог за фахом).</p> <p>До початку 2021 року (чергового етапу адміністративно-територіальної реформи) фахівці Лубенського міського ІРЦ надавали консультації та допомогу в організації інклюзивного навчання, а саме: логопед, дефектолог, практичний психолог ІРЦ здійснювали обстеження та проводили корекційні заняття з дитиною. У ліцеї наявні протоколи засідань команди психолого-педагогічної супроводу із проведення моніторингу стану розвитку учня інклюзивного класу з детальним аналізом досягнень та проблем засвоєння навчального матеріалу здобувачем освіти з особливими освітніми потребами.</p> <p>Наразі відбувається укладання Угоди між закладом освіти та інклюзивно-ресурсним центром укрупненого Миргородського району для подальшого супроводу дитини з особливими освітніми потребами.</p> <p>Освітнє середовище класних кімнат початкової школи оформлене відповідно до вимог НУШ та має мотивуючі пізнавальні осередки, що</p>

	<p>активно використовуються учасниками освітнього процесу. Педагоги слідкують за дотриманням вимог гігієни навчання. Під час навчальних занять проводяться фізкультпаузи, виконують вправи для збереження зору. Є зони для творчості, для відпочинку, ігрове середовище. Стіни кабінетів використовуються для розміщення дитячих поробок, малюнків. Однак, мотивуюча до пізнавальної діяльності візуалізація на стінах та підлозі частково наявна лише у початкових класах та кабінеті музичного мистецтва.</p> <p>Переважає більшість учнів зазначила, що візуалізація корисної інформації, наочність, мультимедійне обладнання та мережа Інтернет, спортивна зала, спортивний майданчик, спортінвентар під час проведення навчальних занять використовуються постійно та часто. Разом з тим, близько 70 % опитаних здобувачів освіти зазначили, що лабораторне обладнання під час занять використовується іноді.</p> <p>У закладі освіти за ініціативи вчителя історії створено та функціонує музей, який складається із п'яти експозиційних розділів, що розміщені у трьох окремих кімнатах, одна з яких присвячена О.Г. Лелеченку.</p> <p>У шкільній бібліотеці ліцею наявний один застарілий ноутбук із підключенням до мережі Інтернет, однак замовлення шкільних підручників та пошук необхідної інформації бібліотекар здійснює у кабінеті інформатики. Більшість здобувачів освіти зазначила, що відвідують шкільну бібліотеку для отримання необхідної літератури та підручників; 10% – не користуються бібліотекою зовсім. І лише близько 30% учнів відвідують шкільну бібліотеку для самопідготовки та пошуку необхідної інформації.</p>
--	--

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
1.1.	Низький
1.2.	Вимагає покращення
1.3.	Вимагає покращення
За напрямом 1.: Вимагає покращення	

За напрямом 2: Система оцінювання здобувачів освіти

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання	<p>У закладі освіти послуговуються загальними критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів, затвердженими Міністерством освіти і науки України, що розміщені на сайті ліцею. Адаптованих критеріїв педагогічні працівники ліцею не розробляли, про що свідчить відсутність відповідних рішень педагогічної ради за останні три роки.</p> <p>Освітня програма закладу не має розділу, що стосувався б критеріїв, правил та процедур оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти, крім згадки про оцінювання учнів 5-11 класів за дванадцятибальною системою та формувальне оцінювання у початкових класах НУШ.</p> <p>Аналіз переліку тверджень для самоаналізу вчителем/вчителькою</p>

	<p>власної професійної діяльності, анкетування педагогів та відповіді заступників директора під час інтерв'ю засвідчив, що переважна більшість педагогів знайомлять здобувачів освіти із критеріями оцінювання на початку навчального року; близько половини – озвучують наявні критерії за потреби під час проведення навчальних занять, контрольних чи самостійних робіт та на початку вивчення нової теми. Переважна більшість опитаних учнів/учениць засвідчила, що вчителі у більшості випадків оцінюють їх справедливо, близько 10% здобувачів освіти зазначили, що у більшості випадків – несправедливо. Більше 30% опитаних учнів/учениць відмітили, що вчителі, у переважній більшості, пояснюють вимоги до оцінювання, аргументують оцінку лише на їхнє прохання. Близько чверті опитаних батьків зазначили, що вчителі лише іноді справедливо оцінюють навчальні досягнення їхньої дитини.</p> <p>Водночас аналіз форм спостереження за навчальними заняттями показав, що лише близько 10% учителів оприлюднюють критерії оцінювання. Педагоги у поодиноких випадках інформують здобувачів освіти про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень та не мають напрацьованих алгоритмів ознайомлення учнів з критеріями оцінювання для окремих видів робіт. Критерії оцінювання домашніх завдань не озвучувались. Це може свідчити про те, що переважна більшість учителів закладу освіти не розуміють принципів, на яких ґрунтується система оцінювання під час реалізації компетентнісного навчання та про відсутність у закладі освіти відкритої, прозорої і зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання.</p> <p>Існуюча у закладі освіти система оцінювання навчальних досягнень учнів не враховує усіх вимог щодо реалізації компетентнісного підходу до навчання та потребує удосконалення та ґрунтовного допрацювання.</p>
<p>2.2. Систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного учня</p>	<p>Як зазначив під час інтерв'ю керівник закладу освіти, інформацію про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти використовують для здійснення аналізу динаміки навчальних досягнень, розглядають на засіданнях педагогічної ради, нарадах при директору, за результатами аналізу приймаються управлінські рішення. Водночас, у змісті другого розділу Річного плану на 2020-2021 навчальний рік «Управління навчально-пізнавальною діяльністю учнів, удосконалення освітнього процесу ліцею» наявна низка пунктів, які свідчать, що у закладі освіти здійснюється вивчення якості знань здобувачів освіти початкової школи, перевірка навичок читання учнів 1-4 класів, вивчення стану викладання окремих предметів. Однак, у наказах з основної діяльності, протоколах засідань педагогічної ради прослідковується лише фіксація результатів проведених тематичних та підсумкових контрольних робіт, вивчення стану викладання навчальних предметів, частково аналізуються зрізи знань. Проте, наказів, що підтверджують проведення моніторингових досліджень результатів навчальних досягнень здобувачів освіти, рішень педагогічної ради щодо коригування досягнень учнів та визначення шляхів їх подальшого розвитку у закладі освіти не виявлено.</p> <p>Результати анкетування показали, що переважна більшість опитаних здобувачів освіти отримують від учителів зворотний зв'язок, заохочення до подальшого навчання та визначення шляхів покращення</p>

	<p>його результатів. У свою чергу педагогічні працівники під час анкетування зазначили, що надають всебічну підтримку учням, а саме: здійснюють індивідуальні консультації, добирають різнорівневі завдання, використовують сучасні форми навчання для кращого засвоєння матеріалу.</p> <p>Як показали результати спостережень експертів за навчальними заняттями учителі надають час здобувачам освіти на обдумування відповідей та у більшості випадків супроводжують відповіді учнів уточнювальними запитаннями. Однак, учителі не забезпечували повною мірою зворотний зв'язок щодо якості виконання завдань; лише у поодиноких випадках добирали домашні завдання, спрямовані на оволодіння ключовими компетентностями.</p> <p>Формувальне оцінювання застосовувалось лише учителями початкових класів, які прагнуть виробити в учнів позитивну самооцінку. Оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів освіти базової та профільної школи вкрай рідко спрямовувалося на їх індивідуальний поступ, що може свідчити про нерозуміння педагогами сутності формувального оцінювання під час реалізації компетентнісного навчання.</p>
<p>2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання</p>	<p>Результати спостережень експертів за навчальними заняттями показали, що вчителі практично не застосовують прийоми само- та взаємооцінювання здобувачів освіти; у поодиноких випадках надають можливість обирати рівні навчальних завдань, рідко стимулюють учнів до самостійності суджень та вияву ініціативності, вкрай рідко застосовують групові форми роботи, що не сприяє відповідальному ставленню здобувачів освіти до процесу навчання.</p> <p>Водночас, близько 80% опитаних здобувачів освіти зазначили, що відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, а вчителі вірять у їхні успіхи, підтримують бажання навчатись та поважають їх. Практично всі учні усвідомлюють, що результати навчання залежать від їхньої праці та наполегливості, 73% учнів зазначили, їх успіхи залежать від рівня викладання, 28% – від об'єктивного/необ'єктивного оцінювання, а 18% – від більш поблажливого ставлення вчителів.</p>

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
2.1.	Низький
2.2.	Вимагає покращення
2.3.	Вимагає покращення
За напрямом 2.: Вимагає покращення	

За напрямом 3: Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї	Результати вивчення педагогічної діяльності, форм самоаналізу вчителями власної професійної діяльності, опитування показали, що педагогічні працівники планують свою професійну діяльність, використовують при розробці календарно-тематичного планування

<p>діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів</p>	<p>рекомендації МОН, зразки, що пропонують фахові видання, орієнтуються на власний досвід, а також на розробки з інтернет-сайтів і блогів, які стосуються викладання їхнього предмету.</p> <p>Експертами було зазначено, що під час навчальних занять найбільше спостерігався розвиток та формування такої компетентності як спілкування державною мовою. Третина вчителів здійснюють формування культурної, громадянської компетентності, забезпечують спілкування здобувачів освіти іноземними мовами та формують здатність учнів навчатися впродовж життя. Четверть – формують математичну компетентність, компетентності у галузі природничих наук та інформаційно-комунікаційну компетентність. Найменше вчителі приділяли увагу формуванню екологічної компетентності (15%) і лише одиниці – ініціативності та підприємливості.</p> <p>Переважна більшість експертів зазначила, що у закладі освіти практично на початку всіх навчальних занять, з метою вироблення навичок читання та формування читацьких інтересів здобувачів освіти, проводяться «хвилинки розчитування», на яких учні мовчки чи напівголосно читають улюблені літературні твори.</p> <p>Учителі забезпечують формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії для здобувача освіти з особливими освітніми потребами, свідченням чому є розроблений індивідуальний навчальний план та індивідуальна програма розвитку.</p> <p>Менше половини опитаних учителів поширюють власний педагогічний досвід через публікації на сайті закладу, четверть – у професійних спільнотах соціальних мереж, у виступах конференцій та на освітніх онлайн-платформах. Водночас, близько 45% – мають, але не оприлюднюють власні розробки.</p> <p>За результатами аналізу форм вивчення педагогічної діяльності вчителів, експерти відмітили, що четверть (27%) навчальних занять спрямовують зміст навчального матеріалу на виховання в учнів патріотизму, поваги до державної мови та законів. Ще третина вчителів (31%) виховують загальнолюдські цінності, розвивають навички та культуру командної роботи. І близько 10% педагогічних працівників дотримуються гігієни навчання (наявність фізкультхвилинок, збереження зору, тощо). У поодиноких випадках учителі нагадували про те, як правильно сидіти за партами, про відстань від очей до зошита.</p> <p>Експерти зазначили, що на більшості відвіданих навчальних занять інформаційно-комунікаційні технології використовувалися, в основному, лише для демонстрації презентацій, окремих слайдів та навчальних відео, що не сприяло формуванню у здобувачів освіти інформаційно-комунікаційної компетентності.</p> <p>У ліцеї використовуються технології дистанційного навчання за допомогою платформ Google Meets та Classroom. За словами представника учнівського самоврядування технології дистанційного навчання у 2021 році покращились порівняно з попереднім роком.</p>
<p>3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних</p>	<p>Керівництво закладу створює умови для постійного підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників. Аналіз анкет вчителів засвідчив, що для свого професійного зростання вони обирають такі теми: використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті (65%), особливості методики викладання (55%) та форми організації освітнього процесу</p>

працівників	<p>(50%) тощо. Водночас, лише 30% обрало безпечне освітнє середовище та 15 – організацію інклюзивного навчання. Основними формами підвищення кваліфікації зазначають: проходження курсів на базі Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського, а також участь у вебінарах, тренінгах, майстер-класах, методичних семінарах.</p> <p>Інноваційна діяльність у закладі освіти не проводиться. Педагогічні працівники не залучаються до експертної роботи.</p>
3.3. Налагодження співпраці зі учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти	<p>У закладі освіти здійснюються заходи, спрямовані на налагодження співпраці між учасниками освітнього процесу, що підтверджується результатами спостереження за навчальними заняттями. Близько половини (55%) опитаних учнів зазначили, що їхня думка завжди і повною мірою вислуховується і враховується вчителями під час проведення уроків, 35% – відмітили, що їхня думка враховується з окремих предметів. Однак, близько 10% – вказали, що більшість вчителів нав'язують свою думку як єдино правильну або ж їхня думка практично не враховується.</p> <p>Результати вивчення документації закладу освіти показали, що керівництво ліцею та педагогічний колектив здійснюють співпрацю з батьками (проведення батьківських конференцій, батьківських всеобучів, семінарів для батьків, індивідуальних консультацій з питань адаптації учнів, діяльність Центру педагогічної освіти батьків, обрання делегатів до батьківського комітету і т.д.).</p> <p>У закладі освіти налагоджено професійну співпрацю, яка здійснюється завдяки роботі методичних об'єднань вчителів, взаємовідванню уроків, створенню груп у соцмережах і Classroom. Практикується наставництво. За результатами анкетування педагогічних працівників 75% вказали, що у закладі створені всі умови для співпраці. Проте 25% відмітили, що в цілому психологічний клімат у закладі сприяє співпраці педагогів, яка, переважно, є ситуативною.</p>
3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання учнів на засадах академічної доброчесності	<p>Під час анкетування більшість опитаних учителів відповіли, що проводять бесіди щодо дотримання норм академічної доброчесності, дають завдання, які унеможливають списування та власним прикладом демонструють учням принципи академічної доброчесності. Разом з тим, експерти зазначають, що лише на третині навчальних занять учителі акцентували увагу учнів на необхідності дотримуватися норм академічної доброчесності. Здебільшого це проявлялось у застереженні здобувачів освіти щодо списування, рідше – у вказуванні джерел інформації.</p> <p>Більше половини опитаних учнів зазначили, що учителі проводять з ними бесіди про важливість дотримання норм академічної доброчесності. Разом з тим, близько 30% опитаних здобувачів освіти зазначили, що такі бесіди проводяться нерегулярно або лише на початку навчального року.</p>

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
3.1.	Вимагає покращення
3.2.	Вимагає покращення
3.3.	Достатній
3.4.	Вимагає покращення
За напрямом 3.: Вимагає покращення	

За напрямом 4: Управлінські процеси закладу освіти

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
<p>4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань</p>	<p>У ліцеї наявний План розвитку школи на 2018-2023 н.р., що наразі потребує доопрацювання та приведення назви та змісту документу до норм чинного законодавства.</p> <p>Коллективне розроблення Стратегії розвитку закладу освіти не відбувалось. Наразі у закладі заплановано переглянути стратегію розвитку та залучити до її розробки учасників освітнього процесу.</p> <p>Річний план роботи фіксує лише поточні завдання. Аналіз реалізації річного плану роботи здійснюється під час підготовки звіту керівника, вносяться необхідні зміни на наступний навчальний рік. Здобувачі освіти до розробки Річного плану не залучались.</p> <p>Результати вивчення документації закладу освіти свідчать, що у ліцеї під час проведення засідань педагогічної ради та щорічного звіту керівника перед громадою відбувається аналіз виконання поставлених завдань у Річному плані роботи та здійснюється обговорення запланованих та поточних проблемних питань у закладі.</p> <p>За результатами анкетування педагогічних працівників 90% вважають, що педагогічна рада функціонує системно і ефективно, розглядаються актуальні питання діяльності закладу, рішення приймаються колегіально і демократично.</p> <p>У закладі освіти створена та функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти. Розроблено, затверджено та оприлюднено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, у розробці якого взяли участь керівництво ліцею та окремі педагогічні працівники. У 2020-2021 н.р. проведено комплексне самооцінювання.</p> <p>До проведення самооцінювання долучалися учасники освітнього процесу. Відносно пунктів, що отримали низький рівень під час самооцінювання, прийнято рішення про внесення корективів до стратегічного та поточного планування роботи закладу та освітньої програми. Надалі заплановано проводити самооцінювання щорічно за окремими напрямками.</p>
<p>4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм</p>	<p>Керівництво ліцею сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їхніх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти. Між керівництвом ліцею та педагогами налагоджена ефективна співпраця та конструктивна взаємодія, про що зазначили переважна більшість опитаних вчителів.</p> <p>У закладі освіти наявна книга реєстрації звернень громадян, керівництво вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає відповідних заходів реагування.</p> <p>Майже всі педагогічні працівники і переважна більшість батьків учнів під час опитування зазначили, що керівництво закладу завжди доступне та відкрите до спілкування. Однак 15% батьків та учнів стверджують, що досягти взаєморозуміння під час спілкування з керівництвом їм вдається лише іноді, оскільки керівництво не завжди враховує думку батьків під час прийняття важливих управлінських рішень.</p> <p>Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та періодичне</p>

	оновлення інформаційних ресурсів (вебсайт, інформаційні стенди, сторінки ліцею в соціальній мережі Фейсбук та на Ютуб-каналі тощо).
4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	<p>За останні кілька років спостерігається позитивна динаміка до зменшення кількості вакантних посад. Наразі у закладі з кінця квітня наявні вакансії практичного психолога, вчителя біології та хімії. За результатами вивчення документації з'ясовано, що частина вчителів викладають предмети не за фахом.</p> <p>У закладі освіти до педагогічних працівників застосовуються заходи матеріального та морального заохочення.</p> <p>Переважає більшість педагогічних працівників вважають, що у ліцеї створені умови для безперервного професійного розвитку, зокрема походження чергової та позачергової атестації. Розроблений, затверджений та оприлюднений орієнтовний план підвищення кваліфікації з урахуванням пропозицій педагогічних працівників.</p> <p>Враховуються побажання вчителів щодо часу та термінів участі у вебінарах. Результати проходження курсів визнаються на засіданнях педагогічної ради. Разом з тим, відсутні блоги вчителів (освітні ресурси, розроблені педагогами), учителі початкових класів не брали участі у сертифікації.</p>
4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	<p>У закладі освіти на належному рівні створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу. Переважає більшість опитаних педагогічних працівників та учнів зазначили, що їхні права як учасників освітнього процесу не порушуються. Однак, близько 10% батьків відмітили, що їхні права іноді порушуються, а проблемні питання не вирішуються.</p> <p>Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу, про що зазначила в анкетах переважна більшість батьків та вчителів. Більше половини опитаних учнів стверджують, що керівництво прислухається до їхньої думки щодо оформлення та дизайну навчальних кабінетів, організації гурткової роботи та дозвілля, третина – відмітили, що брали участь у визначенні курсів за вибором та факультативів. Разом з тим, 15% опитаних батьків та 10% опитаних учнів вважають, що їхня думка не враховується. Це може свідчити про недостатню співпрацю між учасниками освітнього процесу.</p> <p>Керівництво ліцею сприяє участі громадського самоврядування у вирішенні питань щодо діяльності закладу освіти.</p> <p>Учнівське самоврядування активно залучається до організації та проведення культурно-спортивних заходів (фізкультхвилинки на перервах, руханки та флешмоби на шкільному подвір'ї).</p> <p>У закладі освіти створені належні умови для інтеграції освітнього процесу у зовнішній культурно-освітній простір. Для здобувачів освіти організуються екскурсії до визначних місць громади, району, області. У закладі діє туристичний гурток. Учні долучаються до пошукової роботи та облаштування шкільного музею, реалізації екологічних проєктів.</p> <p>Режим роботи ліцею враховує потреби учасників освітнього процесу та особливості діяльності закладу освіти. Більшість опитаних батьків задоволені організацією освітнього процесу в ліцеї, але 20% – залишаються незадоволеними, оскільки у закладі лише частково враховують думку батьків під час прийняття важливих управлінських рішень.</p>

	<p>Розклад навчальних занять забезпечує рівномірне навчальне навантаження відповідно до вікових особливостей здобувачів освіти та санітарних норм. Хоча здобувачі освіти і не залучаються до процесу розробки розкладу навчальних занять, проте за результатами опитування вважають його складеним оптимально.</p> <p>У закладі освіти індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти реалізуються за заявами батьків, розроблені індивідуальні навчальні плани, які відповідають освітній програмі закладу.</p>
4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	<p>Керівництво школи забезпечує реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності. У закладі освіти розроблено та оприлюднено Положення про академічну доброчесність. Окрім цього, у школі проводиться інформаційно-просвітницька робота з учасниками освітнього процесу, про що зазначили більшість опитаних учнів, вчителів та батьків. Однак, 30% опитаних учнів вказали, що такі заходи відбуваються нерегулярно.</p> <p>Представники учнівського самоврядування беруть участь у діяльності з впровадження принципів академічної доброчесності, проте до розробки відповідного Положення не залучались.</p> <p>Переважна більшість учнів під час опитування зазначили, що керівництво та вчителі інформують їх про негативне ставлення до корупції під час уроків та позаурочних заходів. Більшість – дізнається таку інформацію під час бесід. Проте близько 20% опитаних учнів вказали, що таку інформацію не отримують</p> <p>Під час опитування майже всі педагоги відповіли, що у закладі освіти регулярно проводяться інформаційні, освітні заходи, спрямовані на формування негативного ставлення до корупції для усіх учасників освітнього процесу. Натомість 10% зазначили, що подібні заходи у закладі не проводяться.</p>

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
4.1.	Вимагає покращення
4.2.	Достатній
4.3.	Достатній
4.4.	Вимагає покращення
4.5.	Достатній
За напрямом 4: Достатній	

Оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

У закладі наявне розроблене, схвалене на засіданні педагогічної ради, затверджене директором та оприлюднене на сайті ліцею Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в опорному закладі «Новооріхівський ліцей імені О.Г.Лелеченка Лубенської районної ради Полтавської області» (далі Положення).

Положення розроблене керівництвом ліцею за участі окремих педагогічних працівників. Положення складається із 14 розділів, що містять стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти; систему та механізми забезпечення академічної доброчесності; критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти; критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних працівників; критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників. Положення передбачає наявність, вивчення та оцінювання інформаційних системи для ефективного управління; безпекової складової закладу; створення у закладі інклюзивного освітнього

середовища, універсального дизайну та розумного пристосування. У розділі «Вивчення та самооцінювання якості освіти» визначені функції, види, напрями форми та етапи проведення самооцінювання. Положення містить функціональні обов'язки учасників самооцінювання та критерії щодо здійснення внутрішнього забезпечення якості освіти. Індикатори та інструменти за якими має проводитися самооцінювання у Положенні відсутні.

Комплексне самооцінювання у закладі освіти за чотирма напрямами «Освітнє середовище закладу освіти», «Система оцінювання здобувачів освіти», «Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти», «Управлінські процеси закладу освіти» було здійснене протягом 2020-2021 навчального року.

Результати самооцінювання освітніх та управлінських процесів у закладі освіти містять детальний опис кожного критерію вимог всіх напрямів, що занесені у таблицю та розподілені за чотирма рівнями самооцінювання: низьким, що вимагає покращення, достатнім та високим. Оцінювання за рівнями вимог та напрямів освітніх та управлінських процесів заклад не здійснював, однак наявні результати самооцінювання дають можливість зробити реальний аналіз стану речей у закладі освіти за кожною вимогою та всіма напрямами.

Керівник закладу освіти планує використати результати самооцінювання у своєму щорічному звіті. Результати самооцінювання на час проведення інституційного аудиту оприлюднені не були.

Голова експертної групи

Головний спеціаліст відділу
інституційного аудиту управління
Державної служби якості освіти
у Полтавській області

ЧЕРНОБЕЛЬ О. М.

23 червня 2021 року